

небольшой срез общественного мнения показывает, что все тут далеко не просто. Новое зву-

(Окончание на 3-й стр.).

А што на Гомельшчыне?

Штаб Ігара Пырха

Па ініцыятыве старшын часовай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР палкоўніка міліцыі Ігара Пырха пры Гомельскім гарсавете створаны штаб садзеяння.

Актыўны гарсавет, дэпутаты ўсіх узроўняў дапамагаюць членам камісіі збіраць праўдзівую інфармацыю і дакументы, якія тычацца жніўнянскага антыканстытуцыйнага перавароту. У поле зроку Камісіі ўжо трапілі шыфраваныя тэлеграмы, якія паступілі ў аёкам КПБ з ЦК КПСС і абавязвалі партыйныя камітэты прыняць меры да ўдзелу камуністаў у садзеянні ГКЧП.

Дэлікатэсы для ўсіх

Цяж паглыбленай перапрацоўкі мяса птушкі ўзводзіцца на бройлернай фабрыцы, што размешчана ў пасёлку Камунар Буда-Кашэўскага раёна.

Асноўная яго прадукцыя — курныя сасіскі, паштэты і выніліна з птушкі.

Гэтыя дэлікатэсы, — запісвае дырэктар фабрыкі Фёдар Тухфатулін, — мы паставім у гандлёвую сетку ўжо ў канцы гэтага года, калі будзе закончана будаўніцтва цэха і наладка абсталявання.

Маркуецца, што фабрыка адкрые ў абласным цэнтры 5 фірменных магазінаў.

Лаўсанавая... падола

Рацыяналізатары і вынаходнікі Гомельскага камбіната ня-тканых матэрыялаў распрацавалі арыгінальную тэхналогію змяшчэння адходаў жгутавага лаўсана.

З іх сталі атрымліваць першакаласную сыравіну для вытворчасці пакрыццяў на падлогу. Абсталяванне для гэтай мэты набылі ў Італіі і Польшчы. Недахопу ў адходах лаўсана няма: яго шмат сабралася на магілёўскім, гродзенскім, светлагорскім аб'яднаннях «Хімвалакно».

Утаймавальнік «чырвонага пёўна»

Па заяўцы Дзяржкамлеса ССР вучоныя з Гомеля сумесна з ленинградскімі калегамі ўзяліся за распрацоўку спецыяльнага раствору, з дапамогай якога можна будзе эфектыўна змагацца з ляснымі пажарамі.

Састаў сумесі распрацоўвае лабараторыя пад кіраўніцтвам кандыдата тэхнічных навук, дацэнта кааператыва інстытута Івана Мірановіча.

Мы імкнемся, — расказвае Іван Маркавіч, — стварыць такі састаў, які будзе не толькі тушыць агонь, але і садзейнічаць хуткаму ўзалежэнню на яго месцы расліннасці. Гэты састаў будзе распаўсюджвацца з дапамогай авіяцыі.

Тайна старой капліцы

Тайну паўразбуранай капліцы ў вёсцы Скрыгалаў і п'яці-метравага абеліска на берэзе возера вырашылі прадчыніць група па падрыхтоўцы кнігі «Пам'яць. Мазырскі раён» на чале з народным дэпутатам БССР Міхаілам Копачам.

Гістарычныя пісьмовыя даведнікі даюць падставу сцвярджаць, што гэтыя помнікі пабудаваны ў знак памяці пра мітрапаліта Кіеўскага і Усяе Русі архіепіскапа Макарыя.

У вёсцы Скрыгалаў архіепіскап Макарыя спыніўся вясною 1497 года на шляху ў Кіеў з Вілені, куды з-за частых набегав татараў перамясціўся духоўны праваслаўны цэнтр. Тут, на Палессі, і застала архіепіскапа варажыя хэўра. Татараў дамагаліся ад мітрапаліта прызначыць да пакорлівасці, добраахвотна збору даніны, вылучэння праваднікоў, якія б паказалі шлях углыб беларускіх земляў.

Легенда сведчыць, што архіепіскап Макарыя ўзяў крыж і прамовіў: «Бог не дапусціць, каб ворагі праваслаўнай веры ішлі далей і знішчалі яе прыхільнікаў».

Разгневаны татараў забілі мітрапаліта, а галаву яго на дрэўняным плошце спусцілі па Прыпяці. Маўляў, ехаў у Кіеў, туды яго і адпраўляў.

Старое рэчышча Прыпяці стала цяпер возерам. А на берэзе яго так і застаўся стаяць абеліск, засталася з даўніх часоў і капліца, якую малярнае збіраўца аднавіць напярэдадні 500-годдзя смерці народнага заступніка архіепіскапа Макарыя.

Анатоль ЛІПСКІ.

МЫ—БЕЛАРУСЫ



Мацярынская ласка зямлі

Шмат гадзін запар араць зямлю, а пасля працыці па ёй басанож... Напэўна, толькі талы па-спраўдзімаму адчуеш цёплую карміцельскую пакаленіцкую тых, хто на ёй працаваў і працуе. А стаяць, адчуваючы цяпло ўзятый табою раллі, ведаць, што твой пот адальдзецка ў важкае зерне, хлеб — значыць быць, гаспадаром. Скончылася жніўе, і зноў плугі адвернуць пласты зямлі — ці то на спачнін, ці то пад азімля.

Механізатарка калгаса «1 Мая» Пухавіцкага раёна Васіля Канстанцінавіча ПРАНОВІЧА я зняў падчас кароткай паўзы ў рабоце. Стаў сушыць яго магутны ДТ-75. Можна перадаць, а чаравікі тут, побач з рычагамі, так што тэхніку бясекі Васіль Канстанцінавіч не парушае.

Сяргей ГРЫЦ.
Фота аўтара.



УДАР ПО ДЕМОКРАТИИ

Гіпертрофіраванае хорошае адносіны Запада да Горбачова і прызнанне фактаў прымянення войск супраць мірнага насельняўства ўнутраным дэлом СССР на-неслі ошутлівы удар па дэмакратычным працэсам у рэспубліках, заявіў Прэсідэнт Вярхоўнага Савета Арменіі Ле-вон Тер-Петросян на вачасце з групой нахадзіўшыхся з визо-м у Ерэване амерыканскіх конгрэсменам.

ДО СОБСТВЕННОЙ
АРМИИ ДАЛЕКО

«Наша военная доктрина — оборонительная. Мы не собираемся нападать и захватывать чужие территории», — заявил генерал-лейтенант Валер Барштал, назначенный недавно на пост министра обороны Азербайджанской республики.

Профессиональный военный В. Барштал не скрывает, что создать национальные вооруженные силы в скором времени не удастся, предстоит решить сложные проблемы снаряжения собственной армии, обеспечения ее кадрами, а это потребует много средств, правда, уже сейчас многие предприятия и отдельные граждане готовы помочь в становлении народной армии Азербайджана.

ВОПРОС
О ГРАЖДАНСТВЕ

Правящая парламентская фракция Народного фронта Латвии после длительной дискуссии пришла к заключению, что нынешний законодательный орган республики — Верховный Совет — правомочен решать любые вопросы, вытекающие из декларации о независимости и конституционного закона о государственном статусе Латвийской республики, в том числе и вопрос о гражданстве.

ПЕРВЫЙ НЕЗАВИСИМЫЙ
КИНОРЫНОК

С 23 по 30 октября фирма «Подмосковье», Союз кинематографистов СССР, журнал «Экран» и газета «Дом кино» проводят в городе Сочи первый независимый кинорынок.

Продавцами будут практически все советские государственные и независимые студии, покупатели — иностранные фирмы США, Франции, Швеции и Аргентины.

«Инфо-нова».

Фельетон

Бар, пивбар и бартер

Каждый любитель пива знает, что такое бар. Но не каждый англичанин догадывается, какие свиные заведения называют этим симпатичным словом в нашей стране. Бар по-английски и бар по-советски — это все равно, что выигрывать в лотерею и отсидка в КПЗ, это все равно, что поцелуй девушки и направление в инфекционную больницу... Впрочем, не стоит нагнетать страсти, наш человек рад хотя бы тому, что есть возможность купить литр пива, а выпить его он готов и в подворотне даже из консервной банки.

И вообще английские слова под нашим небом невероятно быстро теряют свой изначальный смысл, приобретая взамен славянский акцент и уловительный налет.

Ну, скажем, такое безобидное слово, как бартер (ничего родственного со словом «бар» у него нет, разве что в наших условиях договоры о бартерных сделках вполне могут заключаться в барах, но это догадка и не более), в последнее время все чаще мелькает в милицейских протоколах.

Но разве бартер — это плохо? Разве не выгодно один товар менять на другой? Неопытные любители продать-купить пределом мечтаний видят туристско-коммерческую поездку в Польшу. В деревне Столович Барановичского района мне пришлось услышать рассказ про бывшего секретаря парткома местного колхоза, который пытался сделать свой бизнес в Польше на обыкновенных лошадиных хомутах (кстати, в самом колхозе хомут — предмет дефицита). Но бывшая партийная функционерша доехала только до границы, за рубеж ее с хомутами не пустили.

Но так поступают мелкие проходимцы, люди с размахом ведут себя совершенно иначе. Чтобы связать свою судьбу с богатым зарубежьем, не обязательно иметь диплом экономиста-международника, не обязательно служить в Министерстве иностранных дел или подчиненной ему конторе. Вполне достаточно устроиться в такую неприглядную фирму, как Минский райагропромснаб.

Эта фирма (внешне временная), в сентябре прошлого года была зарегистрирована в Москве как участника внешнеэкономических связей, что можно приветствовать как отрядный факт. Деревне нужны не только гужевые повозки, но и различная фермерская техника: сеялки, комбайны, запчастки, вычислительная техника.

Но некоторые государственные люди, решая общественные задачи, в первую очередь берутся ликвидировать собственные трудности, затем трудности своих начальников, друзей, любовников... Этот фельетон (по сути, это лишь первая его серия) не сообщает вам большого количества фамилий: полная глосса будет осуществлена чуть позже. Пока же по согласованию со следственными органами и в интересах следствия мы слегка приоткроем занавес, за которым скрыты удивительные события.

Отодвинуты в сторону комбайны, долгие аппараты и прочие необходимые деревне товары — райагропромснаб поручает своим лучшим умом осуществить нечто фантастическое на фоне нашей сироты. Как вам нравится, например, такой импортный бытовой комплект (именно комплект) из

Знаете, как оправдываются влиятельные любители бартера? Да мы из деревни, да мы неопытные, да мы в следующий раз ничего подобного себе не позволим. Увы, ссылки на неопытность оказались легкими на ногу. В то время, когда подписывалась информация А. Колоско, в графе «невозможное» числилось почти 38 тысяч рублей.

Бартер в понятии деловых людей — это честная игра, равноценный обмен. Бартер в исполнении Минского райагропромснаба — это нечто вроде отечественного пивбара с обильным пивом, дама и прочих нечистот. Подробности — в следующей серии.

Николай ГАЛКО.

Подумаем

КАК БЫ НАС НЕ ОБДУРИЛИ...

Горячие факты сегодняшнего дня... Со складом погранвойск по команде из киевского штаба на Украину вывозится техника и оборудование. Формально все правильно. Командование Западным погранкорпусом может распоряжаться имуществом по своему усмотрению, но что же ожидает пограничный корпус Белорусии? Нишета и необходимость в самом близком будущем идти с шапкой по кругу, выпрашивая «АЗЫ» и радиостанции.

Ну почему у нас такое «пам'яркоўнае» правительство, славно тем, что способно опоздать повсюду, где есть малейшая возможность?

Даже в Молдове, где, казалось, десятилетиями, на фоне теневых виноградарей текла полусонная жизнь, правительство стремительно и твердо шагает вослед демократической мысли. Я имею в виду решение по хозяйственно-му комплексу, смелые внешнеполитические шаги, решение вопросов, связанных с обороной и общественной безопасностью.

В Минске время течет так медленно, что никто, наверное, не заметил, что исчезли следки на городских часах в центре города. У нас ничего не происходит. И это считается доказательством мудрости начальства.

В дни государственного переворота лишь несколько сотен человек нашло в себе смелость выйти на центральную площадь и протестовать против клики Янаева. Я был на площади и видел, что меня окружают знакомые лица. Молодые инженеры, писатели, журналисты... Я тисцено искал кого-нибудь из Дома правительства. Напрасно. Наши премудрые административные пещеры лишь через неделю строем вышли из родной коммунистической партии и постарались придать этому банальному факту характер гражданского подвига.

Зато сколько темперамента было проявлено при разоблачении Ивана Силаева, будто бы обронившего где-то фразу о «белорусских предателях». Я этой фразы не слышал и не встречал ни в одном печатном издании. Но если бы

Силаев произнес что-то подобное, вряд ли это должны были бы отнестись к себе те, кто протестовал в Минске, Гомеле, Витебске. А вот те, кто быстро и привычно встал на колени, выйдя изхода схватки в Москве, те, конечно, могли бы удостоиться малозначительного эпизода.

Мне понравилось, как один мой коллега лихо заметил, что два человека, два премьеры — Коль и Кебич — отправились в очередной отпуск, взяв с собой по чехмодану книг. Но, как сообщили западные корреспонденты, узнав о событиях в Москве, Коль бросил свой чехмодан и примчался в Бонн. Наши министры решили не прерывать заслуженный отдых, а некоторые тоже же 19-го числа со спокойной душой отправились на Черное море.

Впрочем, столь же высокие нравственные качества в трудную минуту проявили и некоторые наши выдающиеся мыслители, обожающие подчеркнуть свое высокое знание «народной совести». Зато сейчас они кипят высокой

гражданственностью, и голос их тверд, как булатный клинок.

Ну что мы за такой несчастный народ? Почему нас так легко обмануть? Сейчас под крики об опасности «кохоты на вельме» началось тихонькое сбывание в стай тех, кто не дождался желанной победы воинства Язова и сексотов Крючкова. Бывшие партийные мастера на все руки «переваливаются» в органы управления. И при этом кричат:

— Нас терроризируют!

А в это время, как стало известно во Временной парламентской комиссии по расследованию деяний ГКЧП, в Шарковиче не сегодня-завтра готовится сессия райисполкома. Вместо опытной, квалифицированной руководители РАПО готовятся «свидануть» находящегося в простое первого секретаря райкома партии. Идет консолидация вчерашних...

Так и живем!

Павел ЯКУБОВИЧ.

Пазіцыя

Віталь СЯМАШКА:

«Дзяржтэлерадыё Беларусі выратуе зараз хіба толькі чэха-славацкі варыянт!»

«Што, хочаш атрымаць амаўніскам прыкладам між лапатак?» — прыблізна такое паўну ён назаўтра ад самага вышэйшага свайго начальніка.

Віталь і сам добра разумее, які «ганарар» маглі выпісць яму за той прамы радыёэфір, калі вечаарам 20 жніўня, на другія суткі пута, чарговы выпуск ягонага «Шанца» на фоне павальнага знянення калег выбухнуў сапраўдны бомбай.

Ён не змог тады прамаўчаць.

Не жадае маўчаць і зараз.

З радыёжурналістам Віталем СЯМАШКАМ гутарыць намеснік галоўнага рэдактара «Народнай газеты»

Александр КЛАСКОЎСКІ.

— Віталь, ведаю: ты быў адным з ініцыятараў агульнага

сходу калектыву Дзяржтэлерадыё пасля тых чорных жніўняўскіх дзён...

— Так, была іная надзея, што ўсе разам здолеем шчыра, чесно адказаць на пытанне: чаму ў крытычны момант бездапаможна заклінуўся, зняўшы беларускі эфір?

Я спадзяваўся, што, нарэшце, зірнуўшы адзін аднаму ў вочы, мы ўсе набярэмся расшчытаць: казачы: так далей жыць нельга!

На жаль, сапраўднай размовы не адбылося. Дарэмна заклікалі асобна прамоўца да таго жорсткага, але і ачышчальнага моманту ісці, без якога мы проста не выжывем, не ўратуем ад канчатковага разлажэння катастрофічна хворы арганізм Дзяржтэлерадыё. Усе шчырыя, выпуклыя словы так і павілі ў паветры, ва ўдушлівым смугу

прымітыўнай стравусінай псі-халогіі.

— Можаш доўга не расказваць: мне ж таксама давялося «глынуць» атмасферу таго сходу. Уражана многае: і як

дужна прагалавалі супрацьгукаўшцаў, і як зносна накінуліся на бедака-аператара, што

паспрабаваў зрабіць колькі кадраў для тэлехронікі, і як

атакавалі карэспандэнты газеты «Добры вечар», убацьмушы ў яго магнітафон... І гэта — тыя,

якія клічуць праваднікамі галасаві!

Ну, і, нарэшце, вынік: сход

паставіў «выказаць падтрымку кіраўніцтву», якое мусіць

зараз трымаць адказ перад

слеснымі пракурорамі...

— Галоўнае нават не ў гэтым. Павер, я зусім не прагну «крыў» начальства. Можна, і

следзячы не знойдучы ў дзеяннях нашых старшын Сталірава нейкага старшын крміна-

лу. Ну, ператрос трошкі прагра-

мы, зняў тое-сёе; ну, аб'явіў пасля майго «Шанца» вусную забарону на прамы эфір...

Куды мацней, чым за «вар-хі», мне сорамна за большасць

свайх калег, асабліва з тэлеба-чання, якія нават не паспраба-валі праварада да аўдыторыі

са свайей думкай, свайей ацэн-кай падзеі. Больш таго, рызы-куючы накінуць гнёт многім,

асмелюся сцвярджаць: калі б прагучала прамая каманда,

калькіх чалавек тут жа залезу ў алілюю янаекам — без анія-кай аргументаў сумлення, а то і

са шчырым натхненнем, як Ламакін і кампанія на ЦТ.

Так што справа не толькі, а мо і не толькі нават у канк-рэтнай налічцы...

— А да чым?

— Адак банальны: у сістэ-ме! Цяперашняе Дзяржтэлера-дыё — тыповыя, стопрацэнтнае

дэцэнтна таталітарызму. Дарэ-чы, чынь КДБ луняе тут і па-гэтулы: у нашай структуры за-хваваюцца сумна вядомы «пер-шы аддзел» і служба радыёпе-рахопу. Ды і ўся структура

разлічана на жорсткі кантроль, бягласнае ўздуру, масавае па-ласценне мазгоў у смурод-ных ночках «адзіна правіль-на» ідэалогіі. Кіраўніцтва ка-мітэта, яго галоўных рэдак-цый заўжды атрымывала па-суды толькі воляю ЦК КПБ і

тэатры пасля прыдзірлівых іс-пытанняў на «добрадзейнасць» (і цяпер, калі былі гаспадар,

здаецца, выпускае апошні дух, ягона адданая «старая гвар-дыя» па-ранейшаму на «бав-ных пастах»).

Сістэму нашых галоўных рэ-дакцый і б увогуле назваў інкубатарам таталітарызму, ме-ханізмам знішчэння творчай

індывідуальнасці, уласнай дум-кай падзеі. Наўзамен жаві-валі праварада да аўдыторыі

са свайей думкай, свайей ацэн-кай падзеі. Больш таго, рызы-куючы накінуць гнёт многім,

асмелюся сцвярджаць: калі б прагучала прамая каманда,

калькіх чалавек тут жа залезу ў алілюю янаекам — без анія-кай аргументаў сумлення, а то і

са шчырым натхненнем, як Ламакін і кампанія на ЦТ.

Так што справа не толькі, а мо і не толькі нават у канк-рэтнай налічцы...

— А да чым?

— Адак банальны: у сістэ-ме! Цяперашняе Дзяржтэлера-дыё — тыповыя, стопрацэнтнае

дэцэнтна таталітарызму. Дарэ-чы, чынь КДБ луняе тут і па-гэтулы: у нашай структуры за-хваваюцца сумна вядомы «пер-шы аддзел» і служба радыёпе-рахопу. Ды і ўся структура

разлічана на жорсткі кантроль, бягласнае ўздуру, масавае па-ласценне мазгоў у смурод-ных ночках «адзіна правіль-на» ідэалогіі. Кіраўніцтва ка-мітэта, яго галоўных рэдак-цый заўжды атрымывала па-суды толькі воляю ЦК КПБ і

тэатры пасля прыдзірлівых іс-пытанняў на «добрадзейнасць» (і цяпер, калі былі гаспадар,

здаецца, выпускае апошні дух, ягона адданая «старая гвар-дыя» па-ранейшаму на «бав-ных пастах»).

Сістэму нашых галоўных рэ-дакцый і б увогуле назваў інкубатарам таталітарызму, ме-ханізмам знішчэння творчай

індывідуальнасці, уласнай дум-кай падзеі. Наўзамен жаві-валі праварада да аўдыторыі

са свайей думкай, свайей ацэн-кай падзеі. Больш таго, рызы-куючы накінуць гнёт многім,

асмелюся сцвярджаць: калі б прагучала прамая каманда,

калькіх чалавек тут жа залезу ў алілюю янаекам — без анія-кай аргументаў сумлення, а то і

са шчырым натхненнем, як Ламакін і кампанія на ЦТ.

Так што справа не толькі, а мо і не толькі нават у канк-рэтнай налічцы...

— А да чым?

— Адак банальны: у сістэ-ме! Цяперашняе Дзяржтэлера-дыё — тыповыя, стопрацэнтнае

дэцэнтна таталітарызму. Дарэ-чы, чынь КДБ луняе тут і па-гэтулы: у нашай структуры за-хваваюцца сумна вядомы «пер-шы аддзел» і служба радыёпе-рахопу. Ды і ўся структура

разлічана на жорсткі кантроль, бягласнае ўздуру, масавае па-ласценне мазгоў у смурод-ных ночках «адзіна правіль-на» ідэалогіі. Кіраўніцтва ка-мітэта, яго галоўных рэдак-цый заўжды атрымывала па-суды толькі воляю ЦК КПБ і

тэатры пасля прыдзірлівых іс-пытанняў на «добрадзейнасць» (і цяпер, калі былі гаспадар,

халустам перад уладамі, а адказнасцю перад мільёнамі простых беларусаў. У большас-ці перадач не відно нават давацца пацясненні — голас страйкаваўшага народа без святлейшага дазволу выраўнаўся ў эфір. Але то быў эпізод, на-шкі абставіны, затое ў дні пучы старшынны выглядзусімі ла-гічна і заканамерна, дазволі-шы выліць на галовы белару-скіх слухачоў і гледачоў усю прапагандысцкую блявотніну хунты. Ну, а пачатковая частка сістэма працавала звычайна: амаль кожны вярнік аказваўся безадкорна паслуханным...

Ды ці варта дзіўніцца, што на-тым сходзе мы, ініцыятары, выглядалі белымі варонамі?

— І ўсё ж сход мусіў прага-ласаваць за стварэнне камісіі, якая будзе збіраць прапановы па рэфармаванні Дзяржтэ-лерадыё.

— Баюся, што нас чакае апа-ратны варыянт: ну, затк-нуць р

